

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Ziua libertății

Luni, în 16 Maiu, se împlinesc 85 ani dela marea adunare a celor 40.000 cari au jurat, pe câmpia Blajului, să susțină până la moarte „națiunea românească”, să apere, cu prețul vieții, libertatea și dreptatea. — Mulțimi de dascăli și școlari, din toate unghiurile țării, în frunte cu însuși ministrul culturii naționale, se vor aduna în jurul Pietrii ce străjuește amintirea zilei de slavă, în care s'a rostit, ca o descărcare de tunet, sentința mântuirii noastre din robia milenară. Vor asculta cu toții, în pioasă reculegere, șaptele tainice ale trecutului, pentru a înțelege din ele taina marilor destine ale viitorului românesc.

Conștiința întregului neam va trebui să facă acest cucernic pelerinaj în trecut. Este o datorie elementară de recunoștință, să cinstim pomenirea generației de eroi și mucenici cari ne-au dat zestre României întregită. Și mai mult decât atât: este o poruncă imperioasă, dureros de actuală, a ceasului de față.

Pe zi ce trece, răul și greul crește. Povară uriașă, ce stă să ne strivească. Peste multe priviri începe a se lăsa ceața neîncrederii. Este atât stricăciune în noi, atât duh al pierzării, atât goană după aur și sete de plăceri, încât nu mai putem rezista ispitelor și miasmelor pustiitoare. În multe inimi se strecoară îndoiala. — Glasul celor 40.000 este altul. Oredință nemărginită în izbânda dreptății; voință gata de ultimul sacrificiu pentru mântuirea neamului. În acest semn au biruit! „Victoria câștigată de națiunea românească — scrie un străin (prof. Richard) care ne cunoaște profund istoria — asupra tuturor cauzelor de distrugere și de anihilare care au amenințat-o în cursul veacurilor, a fost aceea a unei energii spirituale”. Tot aceasta rămâne și pe viitor puterea magică a izbăvirii din răul ce ne apasă: întărirea energiilor noastre spirituale. Ne trebuie neapărat înnoirea duhului, primenirea singuraticilor și a statului, un nou botez în apele credinței și a spiritualității. — Iată învățătura ce plutește peste Câmpia Libertății dela Blaj.

Și încă una, asemenea acesteia. La granițe pândesc ochi haini. Asupritorii de eri ar vrea să ajungă iarăși căldii libertății noastre. Cu stăruinți diabolice lucrează pentru izbânda acestui vis sinistru. — În fața lor stau armele și voinicii noștri, zid nebiruit. Totuși, singura putere neînfrântă, pavăză sigură a libertății noastre rămâne închiegarea sufletului românesc în neclintită și entusiastă dragoste de neam și țară. Pe această stâncă să rămână clădită cetatea viitorului nostru; din această rădăcină numai poate înflori biruința. Dragoste de neam aprinsă, entuziastă, adâncită și înălțată prin credința în Ziditorul lumii care a rânduit, prin legile firii, să fie multe neamuri, este cheazăia împlinirii destinelor noastre glorioase.

Ziua de 3/15 Maiu 1848 așa ne învață. Să-i ascultăm șaptele tainice și să ne pătrundem, cucernici, de învățăturile ei mântuitoare!

Terra patria

O seamă de gânduri creștine asupra iubirii de țară și neam

de prof. DUMITRU NEDA

Să resfrângă cât mai desăvârșit cu puțință pe Acela, după a cărui chip și asemănare a fost zidit: acesta se cuvine să fie idealul suprem al omului. A fiecărui om în parte, și a tuturor împreună. Iar noi știm că Dumnezeu dragoste este. Și mai știm că Făcătorul a toate iubește toate câte le-a făcut. Dela firicelul de praf și până la astrii imenși, și dela infusoriile ce scapă, prin micimea lor, ochiului omenesc, și până la heruvimii și serafimii cel mai strălucit. Neamurile toate, cu glia lor străbună, intră și ele în oceanul fără margini al acestei iubiri care din veci le-a avut dragi. Neamul meu așisderea, deodată și alături de de celelalte, mici și mari, cu trecut mai bogat ori mai sărac în evenimente răsunătoare prin veacuri; după împrejurări, numărul fillor și felul cum au înțeles și îndeplinit aceștia menirea hărăzită neamului lor de cel Preafalt.

Călăuzit de asemenea lumii, creștinul vrednic de acest nume nu poate decât să-și iubească țara și neamul; să trăiască, să jertfească pentru pământul strămoșesc, pentru păstrarea, curățirea și creșterea moștenirii de limbă, obiceiuri și năzuințe proprii marelui familii a neamului său. „A trăi pentru patrie, pentru cauzele ei, e o datorie ce face parte din ansamblul virtuților de creștin, scrie sf. Augustin. Asta pentru că, după cum remarcă un alt frate de geniu și de sfințenie al episcopului Hiponei africane, sf. Toma de Aquino, „e cu neputință să fie cineva într'adevăr bun, dacă nu contribuie cu întreagă personalitatea sa la binele obștesc”. Și precizează: Nici o jertfă adusă pentru patrie nu-i lertat s'o socotim prea grea. Pe altarul ei trebuie s'aducem nu numai bunurile noastre vremelnice, ci chiar și viața, dacă așa cere lipsa.

Așa se face că cei mai sinceri și mai devotați patrioți, de fapte nu de fraze, au fost în toată vremea mărturisitorii cu gura și cu viața a crezului creștin. Renegații, trădătorii de neam și vânzătorii haini ai stăpânirii legiuite sunt a se căuta într'altă tabere, nu într'a închinătorilor neprefăcuți ai Crucii. Adevărul acesta îl fixează prompt și categoric deja în vârsta de leagăn a creștinismului, africanul cu suflet de pară, Tertullian: „Cine-s cei cari vreau să ne facă, pe noi creștinii, să trecem drept dușmanii ai stăpânitorilor romani? Să-i spun pe nume: Cassius, Nîger și Albinus; tocmai ei cari aduc jertfe pentru binele Imperatorului, și jură pe genul său, având însă grijă să ia, în aceeași vreme, lecțiuni de scrimă, ca să-și poată reteza, pe sigur, beregata, la prima lovitură. Tipuri de-acelea cari, în mijlocul jocurilor magnifice și a risipelor nebune cu cari noul ales sărbătorește căderea predecesorului, îl strigă din

toți bojocii: „Jupiter să ia din anii noștri și să adaugă la ai tăi”, și cari, într'aceea, aruncă ochii în dreapta și stânga prin mulțime să vadă nu cumva se va fi aflând cineva care să le deie o și mai bună ciosvârtă, gata să stingă zilele celui cărui a fi cântă osanale”. Istoria a verificat de nenumărate ori observația avocatului cartaginez. Deoparte filii bisericii: de țară iubitori și apărători de țară, în zile de soare, și pe vremuri de viitor; de altă parte filii veacului acestuia: vorbăreți nevoie mare, până li-se plătește, ca la ceasul necazului să șteargă puțină. Când totul se ciatină în jurul lor: drept, morală, tronuri, alcături de stat, vrășmașul cutropind moșia părințească, alții fug; sf. Augustin, sf. Leon papa Romei, sf. Epifaniu al Paviei stau însă pe loc, înfruntând urgia, picurând curaj în cel tîntuit locului de nevoi nebiruite, și potolind furia distrugătoare a străinului abătut asupra meleagurilor scumpe lor. Pilde sunt cu nemiluita, din vremuri vechi și noue. Remarcăm doar două cazuri din timpuri foarte apropiate de noi: cazul cardinalului Mercier, și cel al literatului Romain Rolland. Cel dintâiu, văzându-și Belgia strivită de călcăiul prusac, se oprește locul și protestează împotriva barbariei teutone „cu acel curaj fără asemănare al martirilor și al nebunilor pentru Isus Hristos (cum scria d. Nichifor Crainic). Fiecare vorbă a sa putea să-l aducă moartea. Dar cardinalul avea, ca sf. Vasile cel Mare, disprețul morții. Pentru afirmarea dreptății batjocorite și adevărului călcat în picioare”. Tot atunci d. Romain Rolland părăsește Franța, se refugiază în Elveția și de acolo, în societatea câtorva evrei dezertori, lansează mălălețe manifeste pacifiste. Anul trecut, în Maiu, a mai slobozit unul, spălmântat rău la gândul că „Patria noastră (adecă a dsale și a celor de aceeaș teapă) internațională: U. R. S. S. (Sovietia) e în primejdie”. Pentru cel de această factură sufletească s'a scris vorba stranie: Patriotismul e o stupiditate; vorbă ieșită din mentalitatea și peană lui Bernard Shaw. Ideea creștină e cu totul alta în această privință, după splendida sinteză a ep. de Strassburg, Msgr. Ruch, în lucrarea-i celebră: Pietatea față de patrie.

Iubirea de limbă, lege neam și glia străbună, nu este însă cătuși de puțin șovinism, intoleranță, disprețuire și nedreptățire a altora. Și nici îndumnezeire a neamului și-a alcătuirii de stat din care faci parte. Suum cuique! Impăratului și națiunii, ce-i al lor, iar lui D-zeu ce i-se cade lui D-zeu. Altfel ne cufundăm în păgânătate execrabilă, care duce inevitabil la frământări și sfășieri fără de sfârșit. Pentru acest motiv s'a spus cuvântul ce cuprinde în

aceeaș osândă două rătăcirii mari ale zilelor noastre: immoderatus nationis amor și iperzelul celor ce: suam cuiusque rem publicam sibi Deum faciunt, cum așa de plastic s'a exprimat actualul Cap al creștinătății integrale. Rătăcirii de care și fiii veritabili ai neamului nostru și căpeteniile lui lumești și bisericesti au fost scutite. Noi, popor și domnitori, am știut să ne apărăm „sărăcia, și nevoile, și neamul”, cântându-ne doina, purtându-ne portul, frământându-ne bătuta, învățându-ne hora, respectând graiul și obiceiurile tuturor și împrumutând, cul numai a vrut, din comorile inimii și minții noastre. Nu este un singur vecin care să nu numere printre gloriile sale străluciri din visteria de nesecate forțe etice-culturale ale neamului românesc. Cum notează d. Simion Mehedinți: Ungurilor le-am dat pe cel mai mare general, — Iancu Huniade; pe cel mai mare rege — Matei Corvin; pe cel mai mare cancelar — Nicolae Valahul. Rușilor le-am dat pe cel mai luminat cap vlădicesc, — Petru Movilă; pe cel dintâiu călător spre depărtata China, — pe spătarul Milescu; pe întemeietorul poeziei lor satirice, — Antioh Cantemir. Bulgarilor le-am dat pe unii dintre cei dintâi luptători pentru renașterea lor, ca de ex. scriitorul Slaveicof. Sârbilor le-am dat nu numai pe cel mai deștept negustor, ci și miniștri și prim-miniștri, cum mărturisește Jovan Cvijici, președ. Academiei din Belgrad. Neamului subțire la gusturi al Grecilor i-am dat, după cum reliefează acest lucru și bine orientatul d. N. Batzaria, o pleiadă întreagă de luceferi ai vieții lor literare-culturale-politice din vremile mai noi. Așa: sânge românesc a curs în vinele bardului lor național Rigas Fereos, într'ale savantului filolog Pantazi, poetului liric Zalacosta, diplomatului Colletti, generalului Danglis, literaților Chrusalis și Angelos Vlahos și ale atâtor altora. Cine a venit în atingere cu noi, fără să fi tras foloase deosebite dintr'asta?

Popor cum nu mai este altul sub soare: creștin din fașe, poporul nostru a crescut în atmosfera de curat și luminat patriotism su-

gerat din sfinte verseturi de Scriptură și pilduit de însuși Mântuitorul lumii. Cu neputință să fi rămas nemișcat și neînfrânt de faptul atât de grăitor că dumnezeescul Flu al lui David, cât trăiește pe pământ, vorbește limba poporului din care se trăgea după trup, poartă îmbrăcămintea acestui popor; își împodobește cuvântul de învățătură în chipuri și icoane din istoria și din lumea holdelor, munților, apelor, stihilor și vietăților țării acestui popor; plânge risipirea Ierusalimului și orbia fatală a oilor pierdute ale casei lui Izrail, pe cari vrea să le mântuiască în primul rând; preamărește, încântat, trecutul cu faptele și oamenii lui mari, se străduiește să umplă de viață și strălucire prezentul, și insistă cu amărăciune asupra viitorului sumbru pe care-l pregătește neamului celui ales cerbicoșia unor conducători scurt văzători, vanitoși și plini de răutate. Nu; iubirea de neam n'a găsit niciodată o mai vie și mai mișcătoare expresie ca în vorba și fapta Fiului lui Dumnezeu; simțământ ce vibrează și în acel neasemuit „Mărește” al Malcii Sale; în rândurile scrise cu sângele inimii de Apostolul Neamurilor, și rămas drept moștenire sfântă tuturor căți întru Hristos botezându-se întru el se și îmbracă, cu gândurile și simțemintele Lui. — Dovadă, între nenumărate altele: Blajul cu vlădicii lui însufleștiți, neînfricați, postelnici și jertfelnici; cu smeriții, luminații și neobosiții lui Ieromonah — apostoli ai redeșteptării naționale, cu dascăli și elevii lui îndârjiți întru apărarea drepturilor neamului lor și gata să înfrunte orice loviri de dragul idealului național. — Conduita pilduitoare pentru trecut, prezent și viitor.

Beatificarea Ven. Maria Eufrasia Pellettier. Duminică în 30 Aprilie c., basilica S. Petru din Roma a fost scădată într'o mare de lumină. Silit de evidența faptelor, Sf. Părinte a trecut în gloriosul catastih al fericirilor bisericii lui Hristos pe malca Pellettier.

Fericita Maria Eufrasia s'a născut la 1796 în Noirmoutier, dintr'o familie profund creștină. În botez i-s'a dat numele de Roza-Virginia. În

1814 intră la călugărițe. Voturile solemne le depune în 1817. La vârsta de 29 de ani e aleasă superioară a ordinului. Până la 1829 rămâne în Tours. De-acî trece la Angers, apoi din nou la Tours (1831) și iarăși la Angers, pentru tot restul vieții († 1868). Aci pune baze grandioasei opere: „Păstorul cel Bun”, și de aci conduce, face legi mănăstirești, și administrează întreagă rețeaua de instituții de sub ascultarea ei, din Franța, Italia, Belgia, Bavaria, Anglia, Germania, Austria, Algeria, Statele Unite, Canada, India, Egipt, Chile, Oceania și Birmania. Cardinalul Odescalchi, prezentându-o Papii Gregoriu XVI, n'a stat la îndoială s'o numiască „fiica predilectă a Bisericii”.

A fost mult calomniată în viață. S'a mers cu bârfelle chiar și pân' la Roma. Intr'aceea dânsa se ținea de normativul des repetat: Așteaptă, faci, roagă-te, suferă și nădăjduiește. Așa făcând, a biruit. Înainte de a expeda decretul ce aproba instituția „Bunului Păstor”, Sf. Părinte a pus întrebarea: Câte scrisori de pără împotriva Superioarei „Bunului Păstor” au încurs cu totul? — Treisprezece, fu răspunsul. Și ce zice dânsa în contra pârșilor săi? — Nimic. — Atunci adevărul e de partea dânsel, încheie Papa.

Cerul a verificat încheierea Vicarului lui Hristos. Cauza fericitei a fost introdusă în 7 Decembrie 1897. Eroicitatea virtuților ei a fost proclamată în 4 Februarie 1924; examinările juridice în vederea beatificării s'au încheiat la 5 Febr. c., săvârșindu-se și beatificarea însași în 30 Aprilie c., cum s'a spus mai sus. În aceeași zi după masă Capul creștinătății s'a pogorit în basilică să se închine, în particular, cerându-i intervenția suprapământeană în favorul Bisericii, pe care atât de mult a iubit-o cât a trăit pe pământ, și recomandând grijei sale speciale instituțiile pornite din preocupările ei religioase, și cari, la începutul acestui an formau: 321 de case, împărțite în 34 de provincii, cu 8589 de călugărițe, 922 de novife, 27 562 penitente, 40.000 alte persoane ajutate de organizația religioasă „Bunul Păstor”, și 30.000 de bolnavi îngrijiiți de aceeași instituție. — Minunat este Dumnezeu întru sfinții săi!

☐ ☐ Foiața „Unirii” ☐ ☐

De-ale filozofilor

Mici întâmplări din viața unor oameni mari
1) de prof. Ion Covrig-Nonea

Când mă pregătesc să prezint câteva anecdote din viața filozofilor, îmi vin în minte puțin măgulitoare dar juste reflecții ale lui M. Eminescu asupra acelor cari caută viața romanțată și anecdotică a oamenilor mari. Nefericitul, în viață, dar admiratul poet, cu ironia lui amară, dublată de scepticism și pesimism, apreciind valoarea goanei după mărire și cunoștință, efortul gândului în năzuința lui să îmbrățișeze și explice lumea într'o viziune măreață de ansamblu, remarcă cu melancolie:

Or să vie pe a ta urmă în convoiu de'normântare
Splendid ca o ironie, cu priviri nepăsătoare...

Posteritatea este încă și mai nedreaptă:

Nu lumina

Ce în lume-ai revărsat-o, ci păcatele și vina,
Oboseala, slăbiciunea, toate relele ce sunt
Într'un mod fatal legate de-o mână de pământ.
Toate micile mizerii unui suflet chinuit,

Mult mai mult îi vor atrage decât tot ce ai gândit.
(M. Eminescu, Satira I).

Oricât de amare și puțin măgulitoare ar fi rândurile lui Eminescu, oamenii nu vor renunța niciodată la dorința de a cunoaște ceea ce este omenească în viața oamenilor mari. Marea majoritate a fost și va fi vesnic însetată după senzații, iar genii: prea mult oameni ca să se renunțe la această latură a vieții.

Un gânditor, oricât grad de spiritualitate ar fi atins, desplicând cu ajutorul inteligenței lui misterele cele mai ascunse ale lumii, viața își reclamă drepturile ei, și ca om, este supus legilor cari conduc mâna de lut ce îl constituie și în care, ca un prinsonier în celula sa, i-se sbate sufletul. Viața anecdotică a oamenilor mari devine necesară chiar; este o recreație în aprofundarea operelor lor. Marea masă rămâne în acest stadiu de apreciere a genilor, căci nu se poate ridica pe planul de realitate unde se situază și se mișcă gânditorul și fiindcă nu poate, nu încearcă asemenea eforturi. Deaceia preferă problematicii gândirii și tragismului vieții intelectuale pe cea a vieții banale de toate zilele, unde nu se cere o sforțare prea mare pentru a-i prinde înțelesul și a se bucura de ea. Aici, în banalitate, masa gustă plăcerile mărunte ale vieții, bucurându-se când și alții sunt ca ea. O dovadă strălucită ne furnizează însuși Eminescu. Oamenii n'au văzut în el decât omul și astăzi lumea preferă să vorbească despre întâmplări din viața lui, în special nebunia lui, decât despre operă.

Un alt exemplu este Imanuel Kant. Toată lumea a auzit de Kant. Se știe însă foarte puțin despre acest titan al gândirii. Și ce se știe este că a fost un mare filozof, care nu a părăsit orașul natal — Königsbergul — niciodată, disciplinat sufletește, auster în moravuri și extrem de punctual, așa de punctual încât ceasornicarul orașului își îndrepta ceasul după plimbările lui cari erau totdeauna la aceeași oră.

Mulțimei, obișnuită să privească orice activitate creatoare și pe orice om prin prisma realității banale în care se complăce ea și unde își are preocupările, nu e de mirare că îi scapă justa apreciere a oamenilor de geniu. Așa se explică, de ce oamenii mari nu se pot valorifica în mediul lor. Contemporanii, și mai ales intimii ce-l înconjoară, văd, în gânditor înainte de toate omul și apoi gânditorul. În contact permanent cu persoana lui, văzându-l supus patimilor și slăbiciunilor omenești, scapă ceea ce este esențial în el și care îl ridică deasupra mulțimii: puterea gândului care străbate dincolo de concret și temporal în lumea valorilor eterne ș'a adevăratei realități. Încât cuprind mult adevăr observațiile făcute de sănătosul simț comun care, bazat pe o îndelungată experiență, anunță percepțe universale valabile: „nu există om mare pentru valetul de cameră” și că „nimeni nu este profet în țara lui”. Fapte verificatoare ale acestor afirmații pot fi invocate cu dulumul. Amintesc numai unul, dar pregnant: vorbele soției subtilului gânditor contemporan H. Bergson. Întrebată de gazetari ce crede despre soțul ei, soția care l-a văzut ca om și îi cunoaște toate slăbiciunile, surprinsă de admirația și stima ce o poartă contemporanii soțului ei, a răspuns nedumerită: „Henri al meu este om ca toți oamenii”. Este, în acest răspuns, aprecierea de femeie care nu a pătruns în viața intelectuală a bărbatului și a văzut în el numai ceea ce se vede de obicei: un soț.

Lupta împotriva pornografiei

— Pildă vrednică de urmat —

Opera de distrugere a tipăriturilor ticluite de purtători de condeie fără teamă de Dumnezeu și rușine de oameni, e dintre cele mai redutabile. Biserica lui Hristos, conștie de datorința ce-i incumbă de a pune stavilă unei revărsări imunde și pustiitoare ca aceasta, stăruie de fiii săi, cu vreme și fără vreme, să lupte din răspuneri împotriva răului ce caută să se introducă în sanctuarele inimilor și conștiințelor în haină de slove. Index, pastorale arhieresti, conferințe, scauna marturisirii, directive date pe calea organizațiilor religioase: totul e pus la contribuție în războiul contra pornografiei. *Acțiunea Catolică cehoslovacă* din Praga, cu Apelul său din 22 Aprilie 1933, apărut în „Prager Presse” din 23. IV. 33, e linia ideologiei creștine care vede primejdia și o înfruntă cu toată energia și hotărârea. Dăm și noi în frumoasa tălmăcire a d. *Horia Petra-Petrescu*, acest minunat și bărbătesc cuvânt al catolicilor bohemi:

„Acțiunea catolică” se adresează întregii opinii publice cehoslovace cu un apel, ventiland o problemă, care nu zace numai în interesul catolicilor, ci al întregii națiuni. Ne gândim la răspândirea generală a imoralității, prin grai viu, icoane, tipărituri și filme, care începe să aibă de pe acum urmări catastrofale, manifestate în depopularea crescândă.

Poporul ceh, care dă pentru școlile minoritare milioane, ca să salveze în ființurile limitrofe fiecare sufletele de copil, condeie, pe de altă parte, ca să fie privite problemele vitale, cele mai serioase, ca nește simple plăceri ale simțurilor, ca o afacere numai de petrecere. Imoralitatea lucrează nu numai cu teorii false sexuologice, ci mai cu seamă cu *subminarea pudorii*, cu explicarea întregii vieți din punctul de vedere al eroticei și spiritul acesta nu se răspândește numai în cercuri capabile de judecată. Sub mantaua protectoare a artei se răspândește nudul, atât în galantare, cât și în revistele, cari nici nu-și mai dau osteneala să-și ascundă caracterul pornografic. Baza sănătoasă a vieții naționale are să fie subminată de portrete obscene și de propagarea nudului în orice formă, pentru ca să dispară cu aceasta ultimele baze solide ale moralității înăscute.

Noi suntem pătrunși de baza divină a ordinii naturale, complectate prin revelația divină; protestăm împotriva tuturor manifestărilor acestora și vrem să lucrăm cu toate mijloacele la creșterea unei opinii publice, care respinge un astfel de spirit, despre care Biserica spune într-una din marile sale rugăcuni: „Desrobește-ne, Doamne, de spiritul cel murdar!” Așteptăm ca să găsim sprijin în această acțiune a noastră și din partea celor ce nu se află în tabără noastră, cari își modelează, cel puțin morală, pe bazele unui ordinii naturale. Chiemăm pe toți aceia la arme, cărorora le zace la inimă tineretul, va-să-zică viitorul națiunii și cari pricep că puterea de rezistență a națiunii nu e voie să fie subminată, într-o epocă, în care o așteaptă timpuri critice de tot.

Suntem convinși că un popor stricat moralicește n'ar fi în stare să supraviețuiască criza actuală, care de mult nu mai este numai una economică, ci o criză socială și morală. Așteptăm ca chiemarea noastră să-și găsească ecoul la toți aceia, cari privesc îndurerăți la nimicirea sistematică a bunurilor spirituale celor mai prețioase. Apelăm la toate partidele politice, fără deosebire de culoare de partid, ca să contribuie să se aducă în cea mai scurtă vreme la desbatere legea împotriva pornografiei.

Ne adresăm oficialilor Statului, apelând la ele ca să folosească astfel puterea executivă, ca să fie zăgăzuită cu toate mijloacele pornografia, în propaganda ei; credem însă că nici legea, nici oficialii Statului nu vor duce ceva valabil în îndeplinire, dacă nu se vor schimba în public sentimentele, conduse de

rațiune și inimă, și de aceea credem, înainte de toate, în mijloacele educative și în ajutorul efectiv al tuturor oamenilor de bun simț, cari cu noi împreună sunt de convingerea că: „Val de acela, cari pricinuesc stricăciune”.

Trad. de **Horia Petra-Petrescu**

Triumful răbdării strădălnice. Lucrurile bune cu greu se înfăptuiesc, cu jertfe mari se mențin, cu neobosite și neînfrante strădăni se refac. Căci binele are mulți și strașnici dușmani. Mai ales binele moral, în forma lui creștină, evanghelică. Dat fiind încă de pe vremea sf. Pavel, că toți câți cu bună credință au voit și volesc a trăi în Hristos, prigoniți au fost și vor fi.

Istoria abației benedictine franceze de Solesmes e pildă clasică. De trei ori a fost desființată și pustită iar fiii ei puși pe fugă (între altele de hughenoti și englezi), dară morții nu s'a dat. La vreme binevenită s'a refăcut din nou, în același semn al păcii și al muncii neprecupețite pentru mai binele sufletelor. Câteva momente din viața acestei abații: La 1664 trece în posesiunea benedictinilor reformiști, ziși „Maurini”, și deveniți celebri în istoria bisericii prin operele lor patristice monumentale, scoase în tipografia proprie. Revoluția cea mare stinge, la 1791, acest focar de cultură bisericească, pe care-l va reaprinde, la 1833, vestitul benedictin dom Prosper Guéranger, cu prețul alor 40.000 franci, anevole adunați de pe când era încă preot tânăr. Legiunea anticatolică din 1880 și 1882 închide din nou porțile acestei mănăstiri franceze. După șapte ani însă, cei fugăriți recapătă o parte din clădiri. Dar nu trece o decadă, și regimul francmasonic al lui Combes desființează din nou chinovia și-i confiscă averile, călugării fiind siliți s'apuce drumul Angliei și al Belgiei, de unde se vor reîntoarce în vechile lor case abia în 1922.

Acțiunea petrec acum zilele un număr impunător de harnici fii ai sf. Benedict, bucurându-se pentru zilele în cari au văzut rele. Bucurie cu atât mai mare cu cât văd înflorind, crescând și întărindu-se și celelalte așezări monahicești benedictine, formate în spiritul și după chipul reformei de Solesmes. Așa e congregația de Beuron, ai cărei fondatori, PP. Maurus și Placidus Wolter, la Solesmes și-au făcut educația călugărească; așa sunt abațiile din Farnborough (Anglia), Maredsous (Belgia), Egmont (Olanda) și de alurea, cari observă aceeași regulă. — Aniversarea de o sută de ani dela restaurarea întreprinsă cu atâta succes de dom Guéranger e așteptată cu interes și simpatie de toată lumea catolică înțelegătoare a valorii prestațiilor științifice-religioase ale acestei mănăstiri cu renume multiseclar. Serbările impozante dela Solesmes vor dovedi încă odată lumii creștine că nu lasă Domnul până în sfârșit pe slugile sale, cari știu să se roage, să nădăjduiască și să munclască în vederea isbânzii care nu poate să rămână.

Rugămintele ascultată. În „Unirea” din 11 Februarie a. c. am adresat un apel către inimile caritabile creștinești, pentru sprijinirea bisericeștii din comuna *Brusturi*, jud. Sălaj, cu nădejdea că Dumnezeu va ști să șoptească la urechea sufletelor nobile și le va îndemna spre fapte bine plătute Lui.

Această nădejde a mea n'a fost zadarnică, deoarece Blândul Mântuitor, prin Sf. Tereza de Pruncul Isus, a știut cui să șoptească, pentruca pe altarul bisericeștii din *Brusturi* să nu mai fie jertfit într'un simplu pahar de sticlă, ca până acum, ci într'un superb potir de argint într'aurit. Acest potir, împreună cu discul, steluța și lingurița, toate dintr'același metal nobil, în va-

loare de 6000 Lei (adeca șase mii Lei) au fost dăruite de către nobila Doamnă *Clara Dr. Boilă*, soția valorosului fiu al bisericii noastre Domnul Dr. *Zaharia Boilă*, deputat de Hunedoara și directorul ziarului „Patria” din Cluj.

La primirea prețiosului dar, pentru care atât eu, cât și credincioșii mei, îi mulțumim din inimă, am avut o dublă bucurie și mângăere sufletească. Pe lângă bucuria, că voiu putea să jertfesc Preasfântul Trup și Sânge al Mântuitorului într'un potir prescris de sf. canoane ale sf. biserici, am avut mângăerea și fericirea să constat, că scumpul nostru *Blaj*, supra numit „Mica Roma”, încă își are partea în acest act, întrucât familia Domnului Dr. *Zaharia Boilă* o putem considera ca făcând parte dintre fiii *Blajului*.

Vor mai fi încă multe suflete nobile, cari direct sau indirect și-au însușit ceva din ideologia lui Hristos, fie prin influența *Blajului*, fie prin a celorlalte citadele ale creștinismului din România. De aceea sunt constant în nădejdea, că acestea suflete marimonioase vor ști să ajutoreze un popor oropsit, dar credincios și vor face ca prin darurile ce vor binevoi a le trimite, să nu stângească serviciul divin din lipsa cărților și ornatelor bisericești, cum se întâmplă azi. Să deie Domnul ca nădejdea mea să fie și deastădată cât mai curând realizată (Pr. *Gavril Moldovan*).

Știri mărunte

Danie arhierescă. Duminica Slăbnogului a prilejit bucurie mare credincioșilor noștri din *Pata* și *Boș* (eparhia Clujului). *Preasf. Iuliu* însoțit de p. canonic I. Agărbiceanu și profesorii E. Lemenyi și S. Popa, și-a cercetat fii sufletești din aceste două parohii, săvârșind liturghie arhierescă în *Pata*, fiind după masă un scurt serviciu divin la *Boș*, cuvântând în amândouă parohiile, mulțimilor entusiasmte ce-l împrejmuiiau. Cuvântul de mângăiere și îmbărbătare, adresat celor din *Pata*, înaltul Ierarh și l-a subliniat cu o *danie de 10.000 Lei* în favorul bisericii spre terminare cu clădirea. — Însuflețirea bunilor creștini e de nedescris.

Omagiu mișcător. În seara zilei de 23 Aprilie c. Sf. Părinte a avut mângăierea deosebită de a primi omagiile filiale ale unui grup de peste 60 de medici din Roma, printre cari și o seamă de profesori universitari. Grupul a fost prezentat Ponteficului de Msgr. E. Ruffini, care ținuse cu ei în zilele premergătoare exerciții spirituale. În dimineața zilei de recepție toți ascultaseră sf. liturghie în basilica Vaticană și se cuminecară. Preafer. Părinte, după ce și-a exprimat bucuria că acești fii ai săi au știut da o atât de nobilă și totodată practică aplicare principiului: Doftore vindecă-te întâiu pe tine însuși, s'a întreținut cu ei foarte cordial, după care le-a dat părintească binecuvântare.

Brazde în ogorul Agrului. Muncitori harnici, cu pricepere și tragere de inimă, se trudes mereu să desțelenească un pământ altfel prietenos și rodnic. Așa în *Săgul Sălajului* s'au ținut în zilele de 26 Martie, 2 și 9 Aprilie c., în cadre de declamări și puncte de cor, trei conferințe bine reușite din partea dlui *Emil Moca*, inv. și a p. *Iuliu Pinte*. — Aceeași lucrare de luminare s'a săvârșit și în *Maieru Năsăudului*, în Duminica Tomii, când, după ce se constată că în scurtă vreme numărul membrilor s'a dublat, și după ce se alege un nou secretar în persoana d. inv. D. Vranău, se trece la partea a doua a programului: cântece corale, recitări de poezii, citiri instructive (d. Vranău cetește din „100 sfaturi” de P. Lucian I. Pop) și conferințele dd. *I. Barna* și *I. Ilieștu*, pentruca încheerea s'o facă p. *Iuliu Pop*. — Agru din

București continuă cu însuflețirea și seriozitatea cunoscută. D-lui I. Frolo i-a urmat, Duminică trecută, fecundul p. canonic I. Georgescu, cu conferința dela Tomis despre »Presă și acțiunea creștină«. — Cele multe, înainte!

Operele maestrului Iacob Mureșianu. Datorită unor cauze cari nu-i locul să se discute aici, capodoperele muzicale: Mănăstirea Argeșului, Erculeanul, Brâncoveanu Constantin, Năluca, Floarea Fagului, Brumărelul și alte compoziții ale neîntrecutului maestru I. Mureșianu s'aud tot mai rar, cu prilejuri festive, cari nu lipsesc din mila Domnului. Întrunirea admiratorilor marelui blăjan, ținută la Cluj, în 30 Aprilie c. pare a fi începutul schimbării în bine a situației imposibile de până aici. »Comitetul pentru păstrarea, editarea și propagarea operelor muzicale ale lui I. Mureșianu«, — constituit, cu acel prilej, sub prezidenția d. Tiberiu Bredeanu, — credem că va isbui să adune suma necesară editării acestor opere, și va avea și marele public fericirea să guste, în pături cât mai largi, frumuseța artei muzicale pur românești, prinsă în acorduri neschimbătoare de marele maestru Iacob Mureșianu.

Locale. Duminică viitoare, a Orbului, va predica în catedrală p. Dr. Vasile Aftenie, prof. de teologie, iar Joia ce-i urmează, de praznicul Înălțării Domnului, p. Dr. Coriolan N. Pop-Lupu, prof. de teologie.

— Cercul Franco-Român din localitate a ținut în după amiaza Duminicii trecute o *ședință literară-artistică* excepțional de reușită. Program select, bogat și variat: Fragmente din autorii clasici, traduse și cetite (S. Gizdavu); puncte de vioară, violoncel și pian (dd. Cherebețiu, O. Pop, S. Toduța și dna Getta Hođoș); o minunată causerie în franțuzește (P. I. E. Evrard); poezii românești și franțuzești (dș. Olga Spaniol și Lia Duca), epigrame (d. V. Stanciu); solo de voce (d. Il. Markus); conferințe (dd. Vultur și I. Covrig) și o nuvelă (d. P. Dan).

— Ziua de *Zece Maiu* a fost sărbătorită cu pietatea de totdeauna. După *Iedeumul* dela catedrală, slujit în sobor de preoți de p. Dr. Ambrozio Chețianu, participând la el tineretul școlar, corpul profesoral, clerul și oficialitatea politică, toate școlile și-au avut festivalurile lor speciale pentru reliefarea însemnătății zilei. Cuvântul ocazional la școlile de fete l-a spus d. director Alex. Lupeanu, la liceul de băieți d. prof. P. Dan, la școala de comerț d. prof. Pol. Școala normală de băieți a răspuns datoriei cu o draguță ședință literară.

Colegiul Purpurașilor în dollu. Agenția Rador aduce știrea trecerii la cele veșnice a cardinalului *Bonaventura Ceretti*. Răposatul a fost una dintre cele mai marcante personalități ale lumii înalte bisericesti romane. S'a născut la 16 Iunie 1872 în Orvieto. A fost hirononit la 31 Martie 1895. În Aprilie 1914 devine arhiep. titular de Philippopolis, fiind consacrat în Iulie al aceluiași an de card. Merry del Val în basilica S. Pietro. Dânsul a fost cel dintâiu delegat apostolic în Australia și Noua Zelandă. Alte slujbe și demnități: Secretar al »Afacerilor bisericesti extraordinare« (1917); nunțiu la Paris (1921); ales cardinal la 1925, pălăria cardinaliție o primește în 24 Iunie 1926, cu titlul de »Sf. Cecilia«. Se stinge ca Prefect al Tribunalului suprem, zis: »Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica«; într'o vreme când multă lume vedea în el pe viitorul Papă.

Miracolul din Neapol. Pelerinii franzezi, în număr de vre-o două mii, după ce și-au satisfăcut pietatea la Roma și au vizitat și Pompei, s'au oprit la Neapol. Duminică, în 24 Aprilie c. au ținut să ia parte la sf. liturgie celebrată în catedrala locului de Em. Sa Card. Ascalesi, care, imediat după sf. slujbă, trecând

printre rândurile pelerinilor s'a îndreptat spre capela sf. mucenic Ianuarie, unde se păstrează teaca cu sfintele moaște. Cu acest prilej toată lumea prezentă a fost martoră minunii ce se repetă de veacuri de două ori pe an, în Maiu și în Septembrie: În momentul în care cardinalul-arhiepiscop a luat teaca în mâini, sângele, pân'aci scrum, deodată s'a lichefiat, în cutremurul cucernic al miilor de privitori. — Cazul e relatat în »Osservatore Romano« din 27 Aprilie. c., așa că-i înafară de orice îndoială prudentă.

Centenar duos. Se împlinește suta de ani de când o mână de Părinți misionari, aparținători congregației »Picpus«, au debarcat în insula Gambier a Oceaniei, pentru a vesti pe Hristos și în acele părți, ce zăceau în întunec și umbra morții. De sine înțeles că primii vestitori ai crezului dorm de mult somnul dreptilor. Sămânța aruncată de ei însă a prins și a crescut mereu, așa că biserica Domnului numără astăzi în Oceania (fără de Australia propriu zisă și Noua Zelandă) 229.000 de mărturisitori ai dreptei credințe, pe carea o propovăduiesc 498 preoți misionari, 393 frați laici, 1029 călugărițe și 2290 de catiheți, pe vastul teritoriu al celor 17 vicariate, cât cuprinde Prefectura Apostolică a Mărilor Sudice. — Comemorarea începuturilor evanghelizării în acele părți se va face în curând, în cadre impozante și cu multă pietate.

Mulțumită. De sfintele sărbători ale Invierii Domnului biserica noastră română unită din Mocod a avut parte de o bucurie deosebită: darnicul cursor diecezan din Lugo, baciul *Iosif Zinvel*, a împărțit-o de o prea frumoasă danie: o sfântă Evanghelie legată în mătase, cu cruce de argint, și cu motive bănățenești. Notez că aceasta este a 27-a *Evanghelle* dăruită la biserici de numitul marinimos donator, căruia și pe această cale țin să-i aduc mulțumita mea și a parohienilor mei. — *Victor Zinveliu*, parohul Mocodului.

Telefonul »Unirii«

B. Șeica Mică. În speranța că »Unirea« va ajunge, astă dată, mai curând decât banii distribuiți pe calea oficiilor protopoesti, Vă facem cunoscut, că la Administrația Centrală Capitulară din Blaj a sosit salariul preoților arhidiecezane pe luna Aprilie c. Distribuirea începe chiar azi.

I. Sibiu. De prisos să ne mai ostenim și să chelțuim cu poșta. Papa dela Roma citește regulat »Telegraful Român«. Îl amuză foarte mult și găsește în el sfaturi prețioase. În urma preacuvincioaselor dojene pe care oficiul Sibiului a binevoit să i-le împărțesească, în ultimul număr, pentru felul cum au fost primiți la Vatican pelerinii români din »Caravana Universului«, a rămas întristat și recunoaște că a greșit. Nu trebuia să aibă vorbe bune pentru țara lor. »Telegraful« oprește așa ceva. Papa nu-i iertat să creadă în viitorul strălucit al României și nici nu-i iertat să se roage pentru unirea în credință a tuturor, fiindcă se supără »Telegraful«. —

Bravo »Telegraf!« Așa se apără demnitatea ortodoxiei autocefale și cuvințioase române!

P. Beghin. Nu avem informațiuni mai detaliate decât cele publicate de »Rador«, în 28 IV. »Ziarele anunță — ni-se spune — că mai mulți episcopi din Grecia au manifestat o mișcare de indisciplină împotriva Sfântului Sinod... Patriarhul a suspendat ședința Sinodului, după care s'au luat măsuri severe împotriva episcopilor rebeli. »Revoluția« se va fi pornit, probabil, din pricina rânduielilor ce s'au dat privitor la episcopii și preoții înscrși în lojele francmason. Se vede treaba, că Preacucernicii se simt bine între venerabili satanei. Fac chiar rebeliune. — Ceeace nu surprinde. Au doară nu sunt ei fii sufletești ai lui Foție și Kerularie?!

P. Valea lui Mihai. Că profesorii și învățătorii minoritari ar fi primit dela C. F. R. favorul de-a călători un an întreg plătind în total 583 Lei, este cu neputință. Unde ați citit așa bazaconii? Trimiteti-ne și nouă gazeta năstrușnică, care dă astfel de informațiuni. Redacția ei este vinovată de alarmism și trebuie băgată în cremenal!

Concurs

pentru ocuparea postului vacant de cantor în parohia gr. cat. *Bistrița* (jud. Năsăud). Termenul este până în 30 Iunie 1933. — Reflectanții vor înainta cererile împreună cu diploma de cantor dela Blaj până la data de mai sus Of. par. și se vor prezenta în una din duminici la s. biserică. Sunt preferiți cei ce știu conduce și corul bisericii.

Bistrița, la 10 Aprilie 1933.

2-3 (145)

Curatorul

FRIDERIC HÖNIG

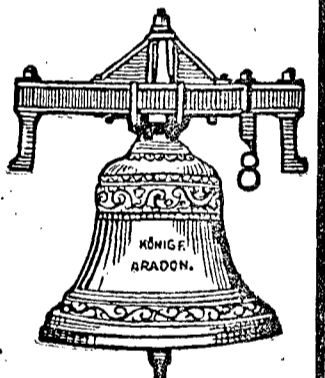
ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licenție.

Rechizite șișcaune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — *Telefon 376.*

7-12

NOVOTNY

TIMISOARA

TURNĂTORIA DE CLOPOTE

cea mai mare a țării

Telefon 2-43

Fondat 1872

II., Fabrica Strada Lunei Nr. 4.